WIKIVORT
הוורטיס שלנו לכולנו

פרשת וישב

וַיּוֹסִפוּ עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ, עַל-חֲלֹמֹתָיו וְעַל-דְּבָרָיו. (לז , ח)

וַיֹּאמְרוּ לוֹ, אֶחָיו, הֲמָלֹךְ תִּמְלֹךְ עָלֵינוּ, אִם-מָשׁוֹל תִּמְשֹׁל בָּנוּ; וַיּוֹסִפוּ עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ, עַל-חֲלֹמֹתָיו וְעַל-דְּבָרָיו.

צריך ביאור מהו '**ועל דבריו**?' אילו דברים דיבר מלבד סיפור החלומות?

ביאור הענין כי אמרו חז"ל על עניין החלומות (ברכות נה) 'אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן: אין מראין לו לאדם אלא מהרהורי לבו, שנאמר (דניאל ב כט) אנת מלכא רעיונך על משכבך סליקו'. וכן אמר קהלת (ה, ב) "כי בא החלום ברוב עניין".
וא"כ, אחי יוסף אכן האמינו לו שחלם חלומות אלו אלא שסברו שהם באו לו מהרהורי ושאיפות לבו הקלוקלות למלוך עליהם ועל אביהם, וכיון שראו בו דין מורד דנו אותו להריגה. ועפ"ז מובן גם ששנאו אותו '**על דבריו**' היינו על הרהורי ליבו שגרמו לו לחלום.

עוד אפשר לבאר דהיו שונאין אותו על ב' דברים. א, **על חלומותיו**: על עצם החלום שחולם באמת מחמת הרהוריו. ב, **על דבריו**: על זה שבא לספר זאת להם ולהתגרות בהם.

ומדוע א"כ יוסף היה מוכרח לספר להם דוקא?
אלא שיוסף לא חשב שחלומו נובע בהרהורים משום שבאמת לא היו שום הרהורי הלב, ובתמימות הלך לספר לאחיו דוקא משום שאין מספרים חלום אלא לאוהב (כדאיתא בפרק הרואה בברכות) וחשב שבכך מוכיח להם שהוא אוהבם ושהם אוהביו.

ואיך באמת נוצר הפער הזה בין האמת לפרשנותם ומדוע לא סברו שבא לספר להם מפני שהם אהוביו?
אין זאת אלא מחמת שקודם לכן כבר נאמר "וְיִשְׂרָאֵל, אָהַב אֶת-יוֹסֵף מִכָּל-בָּנָיו--כִּי-בֶן-זְקֻנִים הוּא, לוֹ; וְעָשָׂה לוֹ, כְּתֹנֶת פַּסִּים. וַיִּרְאוּ אֶחָיו, כִּי-אֹתוֹ אָהַב אֲבִיהֶם מִכָּל-אֶחָיו--**וַיִּשְׂנְאוּ, אֹתוֹ;** וְלֹא יָכְלוּ, דַּבְּרוֹ לְשָׁלֹם"ושמחמת שנאתם הקדומה לסיפור החלומות לא יכלו כלל לדונו לכף זכות.

מקור: מקור